Оповідання

Дозріло в перепілки жито, а косити нема кому. Перепелові хтось ногу підбив, шкутильгав він. Радить перепілці, щоб летіла вона до бузька на оболоню:

— Попроси його, може, викосить, бо, поки нога загоїться, жито осиплеться.

Перепілка бере з собою дітей, прилітають вони до бузька. А він саме сіно косить, шапка набакир, точило за поясом.

— Хай щастить вам у роботі, господарю!

Бузько скинув шапку, вклонився і почав косу мантачити.

— Я прийшла просити, щоб ви жито нам викосили. Чоловік мій нездужає, а діти ще малі.

Бузько намантачив косу, усміхнувся. Але нічого не каже. Перепілка ще раз просить. Бузько розводить крилами, не розуміє, чого від нього хочуть, бо мови перепілчиної не знає. Догадалася перепілка, в чому річ, на мигах почала пояснювати бузькові. Він покивав головою — згодився.

Викосив бузько жито. Тільки як розплатитися з ним? Покликала перепілка Дмитрика.

Хлопчик знає пташині мови, дід Іван навчив його розуміти птахів.

— Перепілка не знає, скільки заплатити за те, що ви викосили жито, — пояснює Дмитрик бузькові.

— А я думав, їй ще щось потрібно допомогти,— дивується бузько.— Я задурно викосив. Досить з мене, що ось оце перепеленя скаже мені "дякую" по-бузьковому. Почало перепеленя вчитися казати "дякую" по-бузьковому. Ніяк не виходить у нього,— то скаже "тякую", то "квакую", мало язика не переломило. Але нарешті голосно й виразно сказало: "Дя-ку-ю! Дякую!"

Так тому перепеленяті сподобалося по-бузьковому "дякую", що бузько вже й у небо злетів, а воно йому навздогін:

— Дя-ку-ю-ю!

Аж Андрійко почув це і прибіг на поле.

— Що ти тут робиш? — питається він у Дмитрика.— Хочеш зловити перепела? Я йому вчора ногу підбив, спіймати тепер неважко. Він так смішно скаче на одній нозі.

Перепел побачив Андрійка і наказав своїм дітям поховатися.

— Не бійтеся, — заспокоював їх Дмитрик. А до Андрійка: — Перепел з тобою не хоче говорити.

— Це я з ним не маю про що говорити!

— Краще б ти навчився пташиної мови. Коли я говорю з птахами, мені здається, що співаю,— каже Дмитрик.

Андрійко пташину мову знав погано, кілька слів, та й то тільки для того, щоб перекривляти їх.

З того часу минув день, два. Андрійко не вилазить зі свойого подвір'я. Аж тут прилетів до нього Дмитриків голуб. Сміливий голуб, бо

одразу сів Андрійкові на плече. Підняв крило, а там записка. Андрійко відв'язав її. Попросив маму, щоб прочитала йому. Там написано: "Біжи в поле, тато покатає на комбайні. Дмитрик".

Побіг Андрійко в поле, а Дмитрик назустріч йому:

— Я вже два дні з татом у полі, ночуємо в курені. Бачив перепела, він видужав і не має на тебе зла.

— Справді? — Андрійко зачервонівся.

Пішли вони назустріч комбайнові. Ідуть коло хати перепілчиної. І раптом хтось як з-під землі:

— Дякую! — Не по-бузьковому, а так, як Дмитрик каже, коли йому подарують щось дуже гарне.

— На здоров'я! — каже Дмитрик і розглядається: хто б це міг бути.— А, перепеленя, це ти!

— Ків, ків — я, я, — вигукує воно і, побачивши Андрійка, кидається тікати.

— Не тікай, я тобі нічого поганого не зроблю.— Андрійко зупиняється.— Ти не гніваєшся на мене?

— Не гнівається,— тлумачить Дмитрик.

— Дмитрику, навчи мене розуміти птахів,— просить Андрійко. А перепілка чує це і моргає до Дмитрика: навчи його, навчи...